

**A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI ÉS MUNKAÜGYI ELLENŐRZÉSRE VONATKOZÓ
2016. ÉVI ORSZÁGOS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TERVE**

a fővárosi/megyei kormányhivatalok tervezett ellenőrzéseinek végrehajtásához

1. Jogsabályi háttér

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 91. §-a, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III.30.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése.

Az ellenőrzési terv alapvető iránya a vállalkozói adminisztratív költségek csökkentésére irányuló, Egyszerű Állam című középtávú kormányzati program egyes feladatainak módosításáról szóló 1416/2012. (X. 1.) Korm. határozatban foglaltak érvényre juttatásán alapul.

Az ellenőrzési tervben rögzítettek a fővárosi/megyei kormányhivatalok 2016. évre tervezett ellenőrzéseire vonatkoznak.

2. Az ellenőrzési terv célja

Az ellenőrzési terv fő célja, hogy egységes követelményrendszert alkotva, kiszámítható, tárgyyszerű alapot adjon a kormányhivatalok 2016. évi tervezett ellenőrzéseihez. Az eljárások során juttassák érvényre az Egyszerű Állam középtávú kormányzati programban foglalt alapelveket oly módon is, hogy a vizsgálatokat gyorsan, a Ket. szerinti eljárási határidők betartásával folytatják le.

Stratégiai cél annak elősegítése, hogy a munkavállalók alapvető jogai érvényesüljenek, rendelkezzenek rendezett jogviszonnyal, csökkenjen a jogkövető vállalkozások versenyhátránya, és ez segítse a munkahelyek megtartását, illetve az új, legális (adózó) munkahelyek létesítését, továbbá az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények valósuljanak meg.

A stratégiai célkitűzés teljesítése érdekében a szakmai irányító szerv a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 81/A. § (1) és (2) bekezdése, illetve a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Met.) 2/A. § -a alapján kidolgozza és közzéteszi a hatósági ellenőrzés mennyiségi és minőségi követelményeit rögzítő ellenőrzési irányelvet.

3. Az ellenőrzés eszközei, típusai

A fővárosi/megyei kormányhivatalok az Mvt. 81. § (1) bekezdése, illetve a Met. 2. § (1) bekezdése felhatalmazása alapján jogosultak eljárni, a Ket. VI. és VI/A. fejezetei betartásával. A hatósági ellenőrzés eszközei: helyszíni ellenőrzés, illetve adatbázis lekérdezés, adatszolgáltatás, iratbekérés, a munkáltató kötelezése a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről szóló tájékoztatásra.

Az ellenőrzés hatáskörét az Mvt. és a Met biztosítja. Az ellenőrzések hatékonysága érdekében az ellenőrzések előzetes bejelentéshez nem kötöttek, valamennyi tárgykörben hivatalból indulnak.

A hatósági ellenőrzés típusai:

Célvizsgálat:

Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl.: foglalkoztatás jogszerűségének munkaügyi vagy egy tevékenységnek a munkavédelmi szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, illetve a Met. 3. § (1) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően jellemzően legalább három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.

Akcióellenőrzés:

Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, illetve a Met. 3. § (1) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően maximum három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.

Komplex ellenőrzés:

- Munkavédelmi szakterület esetében: az olyan ellenőrzés, amely magában foglalja a Nemzetgazdasági Minisztérium szakmai irányításért felelős szervezeti egységének irányutatása szerint a munkáltatók általános munkavédelmi feladatainak teljes körű vizsgálatát.
- Munkaügyi szakterület esetében: az olyan ellenőrzés, ami felöleli a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörök összességét, illetőleg a foglalkoztatás sajátosságai szerint azok többségét. Módszerét tekintve folyamatellenőrzésként hajtható végre. A komplex ellenőrzésnek minden esetben része a foglalkoztatási szabályok [Met. 3. § (1) bekezdés a)-b) pont], a munka- és pihenőidő nyilvántartás szabályainak [Met. 3. § (1) bekezdés f) pont], ezzel összefüggésben a munkabérre vonatkozó szabályoknak [Met. 3. § (1) bekezdés g) pont] a vizsgálata.

Előre bejelentett ellenőrzés: a munkavédelmi szakterület esetében az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több ellenőrzést végző kormánytisztviselő által végzett helyszíni ellenőrzés a Nemzetgazdasági Minisztérium NGM/12998/2015 számú Módszertani útmutatója szerinti tartalommal.

Közérdekű bejelentés, panasz vizsgálata: a bejelentés (panasz) valamennyi, a kormányhivatal hatáskörébe tartozó kérdésre ki kell terjednie. A bejelentés, panasz kapcsán, ha az átfogóbb jogsértésre utal, ki kell terjednie a komplex ellenőrzés alatt nevesített minimális szakmai tartalomra.

Utóellenőrzés: a jogerős döntésben foglaltak végrehajtásának vizsgálata, különös tekintettel a munkavállalók életét, testi épségét közvetlenül vagy súlyosan veszélyeztető körülmények, illetve a bejelentés nélküli foglalkoztatás feltárása esetén.

4. Az ellenőrzés tárgya

Munkavédelem

- a) 2016. II. negyedév: Fémfeldolgozási tevékenységek célvizsgálata

- *A célvizsgálat indokolása:* A fémipari technológiák, munkaeszközök munkavédelmi hiányosságai miatt a munkabalesetek közel 10%-a következik be és előfordulnak halálos valamint csonkolásos munkabalesetek is.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):*
Az általános munkavédelmi előírások, szabályzatok és a fémiparhoz kapcsolódó szabványok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat időtartama alatt a munkavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselőnként 5 munkáltató.
- Az ellenőrzések döntően a munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálatára terjedjenek ki.

Az országos célvizsgálat lefolytatásához a Nemzetgazdasági Minisztérium szakmai irányításért felelős szervezeti egysége „vizsgálati szempontokat” bocsát a kormányhivatalok rendelkezésére.

- b) A kormányhivatalok az illetékességi területük gazdasági szerkezete, munkabaleseti helyzete és az ellenőrzési tapasztalataik figyelembe vétele alapján tartanak saját tervezésű célvizsgálatot az indokolt tevékenység, szakma vagy ágazat munkavédelmi ellenőrzésére.

A legfontosabb, munkavédelmet érintő nemzeti joganyagok felsorolása elérhető a www.munka.hu weboldalon a munkavédelmi és munkaügyi tevékenységeken belül a jogszabályok menüpontban.

A munkavédelmi hatóság a munkavédelemről szóló 1993. évi XCII. törvény 82.§ alapján munkavédelmi bírságot alkalmaz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztó, és ezzel a munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető munkáltatóval vagy az összehangolási kötelezettség megvalósításáért felelős személlyel vagy szervezettel szemben. A munkavédelmi bírság összege 50 000 Ft-tól 10 000 000 Ft-ig terjedhet.

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a munkavédelmet érintő változások, rendkívüli események vagy körülmények miatt (*pl. súlyos munkabalesetek növekedése, a munkabaleseti és foglalkozási megbetegedések statisztikai trend változása, egyes ágazatokban bekövetkező kedvezőtlen változások, extrém időjárási körülmények, jogszabályváltozás, stb.*) az ellenőrzési terven felül akcióellenőrzést rendelhet el.

Munkaügy

- a) 2016. március-április: a munkabérrel kapcsolatos szabályok céllenőrzése

- *A célvizsgálat indokolása:* A munkabérrel kapcsolatos szabályok céllenőrzése a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata érdekében.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

b) 2016. június-július: a munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatására vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzés

- *Az akcióellenőrzés indokolása:* A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, illetve a tisztességes, jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

c) 2016. október-november: a munkaidőre, pihenőidőre és a nyilvántartásra vonatkozó szabályok céllenőrzése

- *A célvizsgálat indokolása:* A munkaidővel, pihenőidővel és ezek nyilvántartásával kapcsolatos szabályok céllenőrzése a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata érdekében, különös tekintettel arra, hogy a vonatkozó rendelkezéseket kiemelt arányban sértik meg a vállalkozások.
- *Az ellenőrzéssel érintett kötelezettséget előíró jogszabályhely (vonatkozó jogszabály):* A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, valamint a Met. 3. § (1) bekezdésében nevesített ellenőrzési tárgykörökhöz rendelt anyagi jogszabályok.
- *A lefolytatni tervezett ellenőrzések száma:* A célvizsgálat megkezdésekor kerül meghatározásra a humán és anyagi források felhasználhatóságára vonatkozó aktuális adatok ismeretében.
- Az ellenőrzések mind tartalmi mind formai szempontok vizsgálatára kiterjedjenek.

A legfontosabb, munkaügyi tárgyú jogszabályok elérhetőek a www.munka.hu weboldalon a munkavédelmi és munkaügyi tevékenységeken belül a jogszabályok menüpontban.

A kötelezően alkalmazandó munkaügyi bírságok eseteit a Met. 6/A §-a tartalmazza. A munkaügyi bírság összege harmincezertől húszmillió forintig terjedhet.

5. A területi ellenőrzési terv tartalma és végrehajtása

A fővárosi/megyei kormányhivatalok a tervezett ellenőrzéseik végrehajtásához ellenőrzési tervet készítenek. Az ellenőrzési terv formai és tartalmi követelményeire a Ket. 91. § előírásai az irányadóak. Ennek figyelembe vételével az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell:

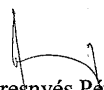
- az ellenőrzés tárgyát,
- az ellenőrzési időszakot,

- az ellenőrzések ütemezését, (különösen határidő; időtartam; összefoglaló jelentés határideje),
- a hatóság vezetője által meghatározott egyéb adatokat (pl. saját tervezésű célvizsgálatot).

Az ellenőrzési időszakban lefolytatott hatósági ellenőrzések végrehajtásáról, a levont következtetésekről a hatóság vezetője ellenőrzési jelentést készít, figyelemmel a szakmai irányító szerv által meghatározott adatszolgáltatási eljárási rendre is.

Budapest, 2016. november 11.

Varga Mihály
nemzetgazdasági miniszter nevében és megbízása
alapján

Cserebnyés Péter
munkaerőpiacért és képzésért felelős
államtitkár

